

Revija za nove razsežnosti bivanja

HIŠE

#98 / 99 / OKTOBER 2017

Lepe hiše: Hiša kot
rezervoar energije,
Hiša SK, Hiša G,
Ptujski loft,
Vzorčna prenova

Interier:
Mansardno
stanovanje,
Prenova z
odvzemanjem,
Stanovanje kot
kalejdoskop,
V soju svetlobe

Vrtovi: Vrt SF,
Vrt ob gozdu

SOBE / NAPREDEK

PROSTOR PRIJATELJA: BORIS BALANT

CENA 6 EUR

9 771580 086005

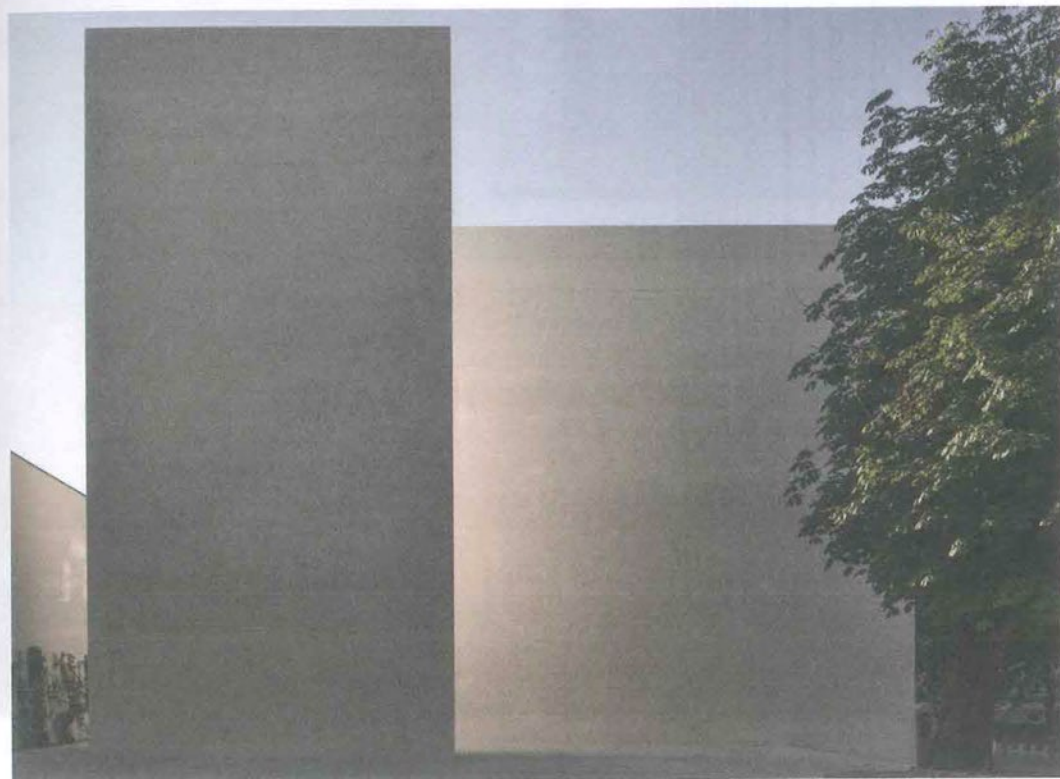

V OČEH OPAZOVALCA

Nekatere vojne travme trajajo več generacij. Pozabiti ali odpustiti strahote vojne ali povojnih pobojev je za mnoge nemogoče; spomin nanje lahko samo bolj ali manj uspešno tolerirajo. In šele skozi daljši čas, skozi novo generacijo ali dve, ko živ spomin preide v zgodbo in delno v pozabo, je mogoče govoriti o odpuščanju in spravi. Ko pa želimo govoriti o spravi, jo je nujno treba simbolno zaznamovati. S spomenikom, ki bo enakovredno simboliziral spravo vsem sodelujočim.

Zato je Ministrstvo za delo, družino in socialne zadeve leta 2013 izvedlo javni natečaj, na katerem je bila izbrana rešitev biroja Medprostor. Rešitev je sestavljena iz dveh betonskih volumnov, ki sta izdelana iz brušenega betona, s prodcem iz različnih slovenskih rek. Avtorji in komisija, ki je izbrala rešitev, so izbor argumentirali s simboliko dialoga – dva velika volumna, ki sta si različna, a sta v medsebojnem odnosu in dialogu. Kljub različnosti in

razdvojenosti sta povezana z enim temeljem in sta v bistvu eno – kot sta sprti strani slovenskega naroda združeni v enotnem temelju. A se javnost ni strinjala in spomenik je naletel na veliko kritik. Od tega, da simbolizira razdvojenost, in ne dialoga, do tega, da je prevelik, urbanistično narobe umeščen ... Ob tem se je treba zavedati, da je vsak spomenik sprave problematičen. Ne glede na rešitev se zmeraj najde določen delež ljudi, ki se jim spomenik

zdi neprimeren. Še več, močnejša ko je simbolika spomenika, več je možnosti za napačno interpretacijo – in to ni samo slovenska značilnost. Spomenik žrtvam vojn in totalitarnih režimov v Nemčiji, v stavbi Neue Wache v Berlinu, je skulptura matere z mrtvim sinom, ki naj bi simbolizirala trpljenje med vojno. A je židovska skupnost ob odprtju protestirala, ker da simbolika matere s plaščem in mrtvega sina preveč spominja na krščansko simboliko Marije s plaščem in Kristusa, ter

se odprtja ni udeležila – čeprav je bil največji delež žrtev prav iz židovske skupnosti. Problem kateregakoli spomenika spravi tako leži v očeh opazovalca. Dva volumna v dialogu – ali razdvojenost? Delčki rodne grude iz vse države, združeni v eno – ali hladen betonski blok? Povezanost s skupnim temeljem – ali gola ploščad? Vse je odvisno od tega, kaj želimo videti. Upajmo, da bomo čim prej videli dialog – in spomenik ... in spravo.

**SPOMENIK ŽRTVAM
VSEH VOJN**

41

Besedilo: Boris Matić
Fotografije: Miran Kambič
(slike 1 in 2), Mate Mioc (slika
4), Aleksander Ostan (slika 3)

Avtorji projekta: Medprostor;
Rok Žnidaršič, Mojca Gabrič,
Samo Mlakar, Žiga Ravnikar

Lokacija: Kongresni trg,
Ljubljana
Leto načrtovanja: 2015–2016
Leto izvedbe: 2017

DATOTEKA

Parcela: 1.200 m²
Pozidana površina: 32 m²

Investicija: 750.000 €

Projektant gradbenih konstrukcij:
Tomaž Habič, Hiša niša, d. o. o.